

ESPECIAL

LI 38-març 03

LLUITA

INTERNACIONALISTA

GUERRANO

PUDOR A PETROLI

Sumari:

* Sobre França i Alemanya:
No hi ha un bon imperialisme

* Repsol: Sang per petroli

Secció simpatitzant de la Lliga Internacional dels Treballadors - IV Internacional (LIT - CI)

A propòsit de França i Alemanya

No hi ha un *imperialisme bo*

Davant l'opinió pública es presenta la divisió en el si de l'imperialisme: d'un costat el bloc Bush-Blair-Aznar disposat com sigui a l'atac, de l'altre el dirigit per Chirac-Shroeder, als quals segueixen Rússia i Xina, que exigeixen continuï la via de pressió diplomàtica i inspeccions. Però aquestes diferències reals no es corresponen -com molts mitjans de comunicació i grups de l'esquerra plantegen-, al fet que estiguem davant dues formes distintes de l'exercici del poder: la veu bàrbara de la guerra i la rapinya de Bush, i la de rostre humà i democràtica de Chirac.

França: pudor a petroli

França, simplement, no està del costat de la guerra perquè avui la seva principal companyia Total-Fina-Elf té importants contractes i zones d'explotació amb el règim de Saddam, el mateix passa amb Rússia i Xina: un consorci rus encapçalat per Lukoil i un consorci xinès liderat per CNPC. Aquests acords impliquen inversions de 7.500, 4.000 i 2.700 milions de dòlars, respectivament.

Així doncs, França, com Rússia i

Xina, no estan preocupats pel poble iraquí sinó pel seu petroli. No cal oblidar que per unanimitat aquests Estats han mantingut un embargament amb conseqüències catastròfiques sobre la població. La posició dominant dels EUA amb la guerra deixaria a França, Rússia i Xina sense la seva actual posició

privilegiada. O és que ¿França no ha utilitzat tots els mètodes de guerra possibles en la seva zona d'influència africana, o potser Putin ha anat amb compte a resoldre per via negociada el conflicte amb els txetxens?

Alemanya, euro i dòlar.

L'assumpte d'Alemanya, actual presidència del Consell de Seguretat, no se situa en el tema petroli, sinó en la batalla subterrània que mantenen euro i dòlar per controlar el mercat del petroli. Després

de l'aparició de l'euro hi ha una pugna amb el dòlar per tal de controlar les transaccions financeres i com moneda de reserva. Avui les 4/5 parts de les transaccions comercials i el 50% de les exportacions, així com 2/3 de les reserves

globals estan en dòlars. Però aquesta posició ha començat a canviar: acords comercials Rússia i la UE comencen a fer-se amb euros i no amb dòlars. L'Iraq es va passar al novembre del 2000 a l'euro, Chávez simpatitza amb aquesta possibilitat, Algèria i Líbia han anunciat que ho faran en un futur proper. Corea del Nord va abandonar el dòlar, Iran es planteja fer-ho.

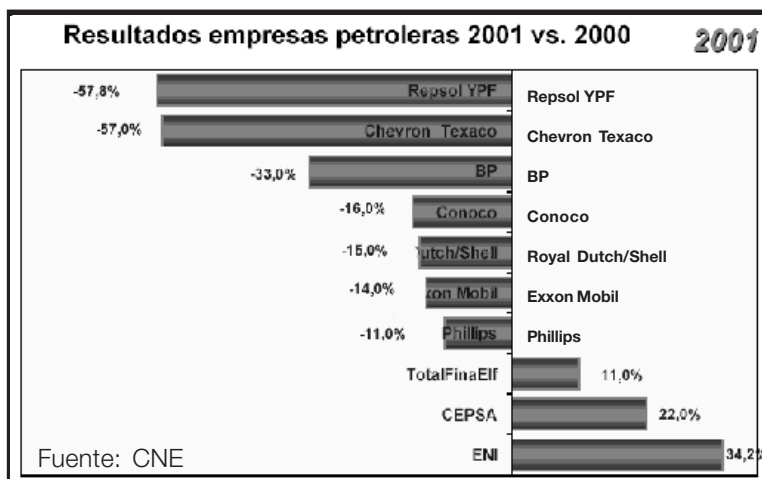
«La guerra és una estratègia d'EEUU per a prevenir una estam-pida de la OPEP cap a l'euro com a moneda de referència en les transaccions de petroli. El control (militar) del petroli de L'Iraq permetrà a Estats Units desmantellar el control de preus de la OPEP. Aquesta guerra no té a veure amb cap amenaça de les velles armes de destrucció massiva de Saddam, ni amb terrorisme. Aquesta guerra serà per la divisa global per al petroli», explica el professor William Clark de la Universitat Johns Hopkins.

És rellevant llegir la posició de la patronal alemanya davant la posició del govern de socialdemòcrates i verds, doncs mentre el sector financer comparteix l'estratègia del govern, l'industrial -particularment el sector de l'automòbil- busca un acord amb els EUA que no posi en perill les seves exportacions.

Si a tot això afegim les xifres econòmiques dels EUA amb un dèficit rècord del 60% del PIB, i un dèficit pressupostari de centenars de milers de milions, podríem estar davant nous enfrontaments comercials seriosos entre els EUA i la UE: ja es va començar a parlar d'aranzels per als formatges i vins francesos de venda als EUA.

Òbviament la divisió en les files de l'imperialisme, i possiblement en el Consell de Seguretat previst, beneficia al conjunt del moviment, però una cosa és això i una altra molt diferent que de forma oportunista fem un suport explícit al bloc franco-alemany, com fa el PSOE o com va fer un sector de l'esquerra francesa en la manifestació del 15 saludant la posició de Chirac i demanant-li fermesa.

Josep Lluís

Repsol

Sang per petroli

A hores d'ara de la nova agressió imperialista per part dels EUA sobre el poble iraquí a ningú se li escapa ja el veritable objectiu de la guerra: el control de les fonts de petroli en un moment de crisi econòmica i el consegüent control geopolític de la zona. Aigua, petroli, gas, biodiversitat... han provocat sens dubte militarització en les terres que compten amb aquests recursos estratègics, i el cost, com sempre, ha estat per als pobles que habiten aquestes zones. El control dels jaciments, el mercat i els preus del petroli han estat factors decisius en la creació de conflictes i guerres - no fa falta recordar la brutal opressió que van sofrir els pobles en les guerres de Nigèria des de 1967, Sudan en conflicte des de 1983, Congo des de 1997, per no anar més endarrere ni a més llocs- i en aquest marc ens vam trobar de nou davant aquesta agressió genocida al poble iraquí.

Estats Units és el principal consumidor de petroli del planeta (el seu consum energètic és de 7.900 quilograms de petroli- equivalent per habitant i any, enfront de 4.000 a Alemanya, 3.800 a Japó, 2.400 a Espanya, 700 a Brasil o 600 a Costa Rica). El 20% del seu enorme consum, és a dir, més de 400 milions de tones, ho ha d'importar, però només compta amb una influència política directa sobre una minoria de grans productors: Canadà, Regne Unit, Mèxic, Aràbia Saudita, els Emirats, Kuwait i parcialment sobre Indonèsia i Nigèria. En el món àrab, alguns dels principals productors (L'Iraq, Algèria, Líbia) no són països subordinats d'EEUU, com tampoc no ho són els altres grans productors: Veneçuela (ara com ara), Iran, Rússia o Xina. La intervenció (oberta) nord-americana a la república de Geòrgia i la intervenció (oculta) a

Txetxènia formen part del mateix pla ordit per controlar, pel nord, la gran regió petrolera d'Àsia central i Orient Mitjà, que actualment només controla pel sud.

Són aquests dos factors, geoeconòmic un i geopolític l'altre, els que expliquen la intervenció militar per a desestabilitzar l'Iraq, que persegueix destruir el règim i col·locar un govern subordinat als interessos nord-americans.

Els interessos empresarials, és a dir, les multinacionals que es troben darrere d'aquesta iniciativa estan sens dubte pressionant. En primer lloc, les grans empreses petrolíferes, com Chevron-Texaco (un dels seus superpetrolers té el nom de l'assessora per a assumptes de seguretat nacional de Bush, Condolezza Rice) o Halliburton Corporation (la major companyia subministradora de petroli del món, amb un valor en Borsa de 18.000 milions d'euros, el president de la qual ha estat

l'actual vicepresident nord-americà Dick Cheney, i que, des de l'arribada de Bush al poder, s'ha convertit en un subministrador de construccions militars de primera magnitud). Però també les empreses del complex militar-industrial (McDonell Douglas, Lockheed, Westinghouse), principals beneficiàries de l'enorme increment de la despesa militar a EEUU.

Òbviament, en aquest repartiment participaran amb les engrunes (que no és poc) Repsol i la Royal Dutch Shell, tan properes als caps de govern dels principals aliats de Bush en aquesta aventura militar, el Regne Unit i Espanya. Com Alemanya no té grans empreses petrolíferes, li resulta més senzill criticar obertament el projecte d'invasió. França, per la seva banda, critica també, però amb major cautela, ja que les seves empreses (Elf-Aquitaine, ara Total-Fina-Elf) participen en projectes d'explotació energètica al nord del país, 'congelats' per la decisió (¿de l'ONU o d'EE UU?) d'aïllar al país per afeblir el règim. L'imperialisme nord-americà i la nova versió de la Conquesta Espanyola, encapçalada pel govern del PP, són ara aliats. L'Estat espanyol no s'ha mantingut ni de bon tros al marge d'aquesta rapinya. I aquí és on tornem la mirada directament a les multinacionals, en aquest cas, Repsol-YPF. La petrolera espanyola

PUDORAPETROLI

MARC CRONOLÒGIC SECTOR PETROLIER ESPANYOL

1a Etapa: 1927-1984 Monopoli de Petrolis a l'Estat espanyol: Intervenció Estatal

2a Etapa: 1985-1991 *Període transitori cap a la Liberalització amb l'ingrés de l'Estat Espanyol a la CEE.*

· 1987: Creació del Grupo Repsol que neix com una reorganització de les activitats estatals petrolíferes i gasistes tutel·lades per l'aleshores Instituto Nacional de Hidrocarburos

· 1989: Inici del procés de privatització de Repsol

3a Etapa: 1992-2002 Liberalització total del sector petrolier espanyol

· 1997: Finalitza el procés de privatització de Repsol

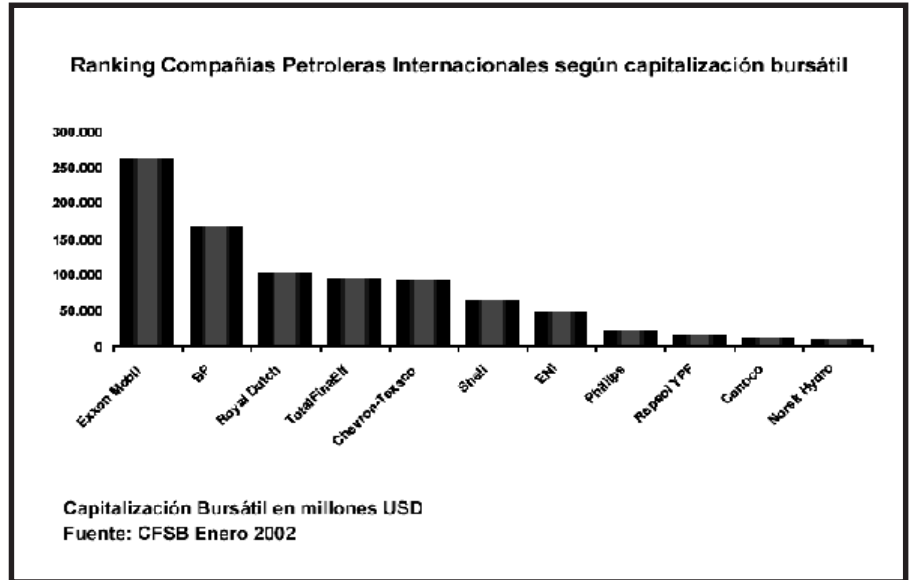
va néixer el 1987 en el marc del trànsit cap a la liberalització amb l'ingrés d'Espanya a la CEE. Avui ocupa la cinquena posició a Europa i és la setena petrolera del món. El 1999 va comprar Jaciments Petrolífers Fiscals d'Argentina (YPF) amb una inversió d'uns 15 mil milions de dòlars. Amb la crisi dels preus del petroli i la crisi d'Argentina, el govern de la qual va imposar un impost del 20% a les exportacions petroleres Repsol, es va veure obligada a vendre les seves accions, amb un deute de 5 mil milions d'euros. Repsol va anunciar que venia el 23% de la participació de Gas Natural a La Caixa qui, amb un 26% de les accions, es converteix en el principal accionista amb el que inicien la seva incursió en els negocis del gas natural i de l'electricitat.

Segons dades d'Expansión Exterior (Societat Anònima de capital públic, consultables a Internet) les empreses espanyoles agrupades en aquesta empresa pública van començar la seva activitat comercial a l'Iraq des de la dècada dels setanta, convertint-se el país -a partir dels últims anys 80- en un dels seus principals mercats al signar-se un Acord de Compensació, en virtut del qual Expansión Exterior comprava 130.000 barrils/dia de petroli cru a la State Oil Màrqueting Organization, destinant per ordre d'aquesta un percentatge significatiu al pagament de béns i serveis d'origen espanyol. A través de l'Acord es van gestionar des de 1988 contractes per valor de 1600 milions de dòlars, dels quals 1325 milions van correspondre a compra de cru i 275 milions a exportacions espanyoles

Però no ens enganyem. Al final resulta que les multinacionals sí que tenen pàtria i, a més, responen als interessos imperialistes dels seus Estats. Així veiem com el govern del PP (ni en el seu moment PSOE) no sempre ha mantingut la mateixa actitud de considerar a Sadam Husein una amenaça per al món. Tal com informaven diferents mitjans de comunicació aquesta setmana, el govern va oferir el 1997 a l'Iraq una "donació" d'una quantitat a negociar a canvi que el règim

adjudiqués a Repsol l'explotació del camp petrolífer de Nasiriya (situat al sud del país, al costat de l'Eufrates) amb una capacitat potencial d'extracció de 320.000 barrils diaris. L'aquest gest es produeix al desembre de 1997, en un moment que el Consell de Seguretat de Nacions Unides havia emès ja fins a 12 resolucions condemnatòries al

Consell de Seguretat de l'ONU va aprovar a l'octubre els contractes de subministrament de cru que Repsol-YPF i Cepsa van signar amb el Govern iraqià. Això va suposar per a les dues empreses reprendre les compres de petroli a l'Iraq, suspeses l'any 2000 quan el règim de Sadam Hussein va voler imposar

règim iraqià. La negociació de Repsol just va prendre cos precisament aleshores, en plena crisi dels inspectors. Com mostraven els informes oficials a la premsa (es poden veure els informes oficials a Internet per la Secretaria d'Estat de Comerç), datats al març del 2002, la postura favorable iraqiana a negociar va estar molt lligada durant anys a l'exigència de diversos gestos de suport polític per part espanyola i, entre aquests gestos, no cal oblidar la reobertura de l'Ambaixada, visites institucionals o el viatge oficial de Tarek Aziz a Espanya. Repsol va coincidir en aquesta carrera amb la italiana Eni, en una època en que les petroleres de les grans potències intentaven fer-se amb una part del pastís iraqià. També aquí és interessant veure com el factor polític és molt important, perquè l'Iraq ha primat clarament a les petroleres dels països amb dret de veto al Consell de Seguretat de Nacions Unides, com ara França, Rússia i Xina.

Més tard, al setembre de 2002, Repsol va obtenir el permís de Nacions Unides per a importar cinc milions de barrils de petroli iraqià, que mesos més tard es van ampliar en dos milions addicionals. El

una sobretaxa no contemplada per l'ONU. El Govern iraqià havia convidat a diverses petroleres europees a reprendre les compres de cru, tot coincidint amb la decisió de Bagdad de permetre l'entrada dels inspectors d'armament de l'ONU.

Queda clar com aquesta doctrina de "guerra preventiva" només és l'instrument de l'imperialisme en moments de crisi econòmiques, i també queda clar que no hi ha cap legitimitat per a portar-la a terme: no a la guerra contra l'Iraq, no més sang per petroli.

Noèlia

